

บทที่ 2

แนวคิดในการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดในการศึกษา

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาถึงศักยภาพในการชำระหนี้ โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่บ่งชี้ถึงความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งประกอบด้วยภายใต้หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ (Credit Analysis) บทบาทของกลุ่มรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมและปัญหาอุปสรรคในการชำระหนี้เงินกู้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้วัดระดับศักยภาพของลูกหนี้ และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการให้สินเชื่อหรือขยายสินเชื่อแบบรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม

ธนาคารโดยทั่วไปจะใช้หลักการวิเคราะห์สินเชื่อคล้ายคลึงกันคือ มีนโยบายหลักในการวิเคราะห์โดยใช้นโยบาย 5C (C's Policy)

นโยบาย 5C (C's Policy) การวิเคราะห์สินเชื่อโดยวิธีนี้เดิมเรียกว่านโยบาย C (C's Policy) นโยบายนี้มีมากกว่า 50 ปีมาแล้ว โดยพัฒนามาจาก 3C ได้แก่ Character Capital และ Capacity ก่อนต่อมาจึงเพิ่ม Collateral และ Condition จึงเรียกว่านโยบาย 5C มีรายละเอียดดังนี้

1) Character คือคุณสมบัติผู้ขอสินเชื่อ เป็นการวิเคราะห์ถึงอุปนิสัยใจคอและพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อว่าจะมีความรับผิดชอบและความเต็มใจในการชำระหนี้มากน้อยเพียงใดสามารถแบ่งพิจารณาได้เป็น 2 ประเภทดังนี้คือ

- คุณสมบัติและประวัติส่วนตัว เช่น อุปนิสัยทั่วไป ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว อายุ เพศ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อหนี้สิน ความตรงต่อเวลาในการชำระหนี้ ความสม่ำเสมอในการชำระหนี้ ชื่อเสียงส่วนตัว เป็นต้น
- คุณสมบัติเฉพาะด้าน เช่น ความชำนาญประสบการณ์ การประกอบอาชีพ ความคิด การศึกษา เป็นต้น

2) Capital คือ ทุนของธุรกิจ เป็นการวิเคราะห์ถึงฐานะทางการเงิน ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้เงินกู้ หนี้สินและทุนของธุรกิจ สำหรับทุนของธุรกิจนั้นหมายถึงส่วนที่เจ้าของหรือผู้ประกอบการนำมาลงทุนในธุรกิจ

3) Capacity คือ ความสามารถในการชำระหนี้สิน เป็นการวิเคราะห์สมรรถภาพในการหา

รายได้ จะพิจารณาจากคุณสมบัติจากผู้ขอสินเชื่อในรูปรายได้เป็นหลัก โดยวิเคราะห์การผลิต รายได้ รายจ่าย และกำไรของธุรกิจ จากงบการเงิน แผนการบริหารงาน แผนการชำระคืน โดยปกติเงินที่จะนำมาชำระหนี้ควรจะเป็นเงินรับสุทธิจากการดำเนินงาน นั่นคือกำไรของธุรกิจนั่นเอง

4) Collateral คือ หลักประกันในการพิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับเครดิต หลักประกันเพียงอย่างเดียว่อมไม่เพียงพอที่จะตัดสินใจจึงต้องพิจารณาร่วมกับปัจจัยอื่นๆด้วย หลักประกันเป็นเพียงการช่วยลดความเสี่ยงภัยทางการเงิน ในกรณีที่ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินในอนาคตไม่เป็นไปตามที่คาดคะเนไว้คือเปลี่ยนแปลงไปในทางไม่ดี หลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกัน ได้แก่ ที่ดิน โรงเรือน สิทธิการเช่า พันธบัตร หุ้นของบริษัทหรือบุคคลที่เชื่อถือได้มาค้ำประกัน และการรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม

5) Condition คือสภาวะการต่างๆไป เช่น หนี้สินอื่นๆ พฤติกรรมการใช้เงิน ภาวะเศรษฐกิจ นโยบายรัฐบาล การเมือง กฎหมาย ภาษี การขึ้นลงของราคาน้ำมัน ปัญหาวัตถุดิบ ปัญหาแรงงาน การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ภาวะเงินเฟ้อ เทคโนโลยี เทคนิคการผลิต เป็นต้น

เนื่องจากนโยบาย 5C (C's Policy) เป็นหลักการด้านสินเชื่อที่ธนาคารใช้ในวิเคราะห์การให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ในการวิเคราะห์นั้นจะพิจารณาคัดเลือกตัวแปรบางตัวจากหลักการ 5C's ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยหลายๆประการ ได้แก่ รายได้ของผู้กู้ อาชีพ ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ ความน่าเชื่อถือ เป็นต้น

ในส่วนของ ธ.ก.ส. นั้น มุ่งเน้นการให้สินเชื่อแบบกลุ่มรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสำคัญ เนื่องจากลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย การมอบหมายบทบาทในการติดตาม การตรวจสอบการใช้เงินกู้ การเตือน และการเร่งรัดหนี้กันเองให้กลุ่มลูกหนี้สามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายดำเนินงานได้มาก ธ.ก.ส. จึงพยายามพัฒนากลุ่มลูกหนี้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพหนี้ของธนาคาร และเป็นผลดีต่อลูกหนี้ด้วย

กรอบแนวคิดในการศึกษา

รูปที่ 2.1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้กลุ่มรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะทั่วไปของผู้ขอู้ ซึ่งในการศึกษานี้จะใช้หลักการวิเคราะห์สินเชื่อ (Credit Analysis) หรือนโยบาย 5C (C's Policy) ที่ธนาคารใช้ในการพิจารณาให้สินเชื่ออยู่แล้วในปัจจุบัน ได้แก่

- Characteristic ลักษณะผู้ขอู้ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ การผลิต การถือครองที่ดิน
- Capital เงินทุน ได้แก่ จำนวนเงินกู้ สัดส่วนเงินกู้ต่อการลงทุน
- Capacity ความสามารถในการหารายได้ ได้แก่ ขนาดการผลิต รายได้สุทธิต่อครัวเรือน ชั้นลูกหนี้
- Collateral หลักประกันเงินกู้ ได้แก่ ประเภทของหลักประกันที่ใช้ขอู้เงิน
- Condition เงื่อนไขและลักษณะต่างๆ ได้แก่ หนี้สินอื่นๆ ลักษณะการใช้เงินกู้

ซึ่งลักษณะต่างๆดังกล่าวนี้ได้รับอิทธิพลมาจาก

1) บทบาทของกลุ่ม ได้แก่

- อิทธิพลของขนาดกลุ่ม, อายุของกลุ่ม
- การประชุมกลุ่มเพื่อตรวจสอบการใช้เงินกู้ และการติดตามเร่งรัดหนี้
- การแจ้งเตือนให้สมาชิกของกลุ่มชำระหนี้
- การรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วม

2) ปัญหาในการชำระคืนหนี้เงินกู้ แบ่งเป็นด้านต่างๆ ได้แก่

ปัญหาการผลิต

- ปัญหาด้านทุนการผลิตสูง
- ปัญหาภัยธรรมชาติ
- ปัญหาความชำนาญในการผลิต

ปัญหาการตลาด

- ปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ

ปัญหาด้านอื่นๆ

- ปัญหาหนี้สินภายนอก
- ปัญหาจำนวนเงินกู้ต่อตนเองสูง
- ปัญหาค่าใช้จ่ายครัวเรือนสูง
- ปัญหาการใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เจ็ดห้า สุนทรวิภาต (2521) ได้ทำการวิจัยถึงปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มกรณีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่เป็สมาชิกกลุ่มกับผู้ที่ไม่ใช่สมาชิกกลุ่ม โดยศึกษาลักษณะทางจิตใจและสังคมบางประการของผู้ที่เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรว่าแตกต่างจากผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกอย่างไร โดยได้มีการเปรียบเทียบปริมาณความรู้และทัศนคติต่อการเข้าร่วมกลุ่ม ตลอดจนความต้องการทางสังคมระหว่างผู้ที่เข้าร่วมกลุ่มและผู้ไม่เข้าร่วมกลุ่มเพื่อหาความรู้และเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาบุคคล พัฒนากลุ่มคน และพัฒนาประเทศ วิธีวิจัยเป็นแบบการศึกษาภาคสนาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ ชาวบ้านผู้เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ชาวนาและกลุ่มเกษตรกรชาวนากับผู้ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางเศรษฐกิจจำนวนประเภทละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 200 คนจาก 5 หมู่บ้านในตำบลช่อแล อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2521 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ ทั้ง 2 กลุ่มที่ศึกษาเป็นชาย ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คล้ายคลึงกัน แต่เมื่อทดสอบด้วยค่าไคสแควร์ ค่า t ค่า F รวมทั้งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ผู้ที่เป็นสมาชิกกลุ่มทางเศรษฐกิจเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า มีความรู้เกี่ยวกับกลุ่มมากกว่า และมีทัศนคติที่ดีต่อกลุ่มมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ส่วนในการพิจารณาตัวแปรพร้อมกันทีละ 3 ตัวแปรนั้นปรากฏว่า ในหมู่ผู้มีฐานะต่ำนั้นผู้ที่เป็นสมาชิกมีความรู้เกี่ยวกับกลุ่ม และมีทัศนคติต่อกลุ่มมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกเด่นชัด แต่ในหมู่ผู้มีฐานะสูงนั้น ผู้เป็นสมาชิกแตกต่างจากผู้ไม่ได้เป็นสมาชิกในเรื่องทัศนคติต่อกลุ่มเท่านั้น การวิจัยนี้ให้ผลที่สามารถใช้เสนอแนะวิธีการชักจูงชาวบ้านให้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจให้มากยิ่งขึ้น และชี้ให้เห็นแนวทางการปรับปรุงกลุ่มทางเศรษฐกิจให้เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกในกลุ่ม

ยุกต์ ผาทอง (2538) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยในการจำแนกลูกหนี้รายบุคคล เป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มที่เคลื่อนไหวและไม่เคลื่อนไหวในการเข้ารับบริการสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาพิชัย จังหวัดอุดรธานี โดยศึกษาถึงสาเหตุที่ลูกหนี้กลุ่มที่ไม่เคลื่อนไหวระบุว่าเหตุใดจึงไม่เข้ารับบริการสินเชื่ออีก ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบ Non Proportional Cluster Sampling เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การจำแนกประเภท (Discriminant Analysis) โดยวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method) พบว่า สาเหตุที่กลุ่มที่ไม่เคลื่อนไหวไม่ใช้บริการจากธ.ก.ส.เนื่องจากเลิกประกอบอาชีพการเกษตร หารภาพ การมีเงินออมเพียงพอ ทำการเกษตรลดลง การที่ไม่อยากค้าประกันผู้อื่น และกลัวชำระหนี้ไม่ได้

ทม พุทรวงศ์ (2539) ได้ค้นคว้าถึงปัญหาการให้สินเชื่อเกษตรของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดลำปาง เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุของสินเชื่อเกษตร ด้วยวิธีหาอัตราร้อยละและความถี่ ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดลำปางประสบปัญหาการชำระหนี้คืน ปัญหาการดำเนินสินเชื่อเกษตรตามเป้าหมาย และปัญหาการกระจุกตัวของสินเชื่อเกษตรตามลำดับ โดยสาเหตุสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานสินเชื่อเกษตรไม่เป็นไปตามเป้าหมายเนื่องมาจาก หลักในการพิจารณาให้สินเชื่อเรื่องความสามารถในการชำระหนี้ การที่เกษตรกรไม่ชำระหนี้คืนตามสัญญา และการให้สินเชื่อของธนาคาร โดยพิจารณาหลักประกันเป็นสำคัญ ตามลำดับ

อาลีนา อาดัม (2540) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้สินเชื่อของธนาคารในเขตพื้นที่ยากจน โดยศึกษากรณีกลุ่มลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ศึกษาถึงกระบวนการภายในกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการให้สินเชื่อในเขตพื้นที่ยากจน โดยใช้กรอบแนวความคิดเรื่องกระบวนการภายในกลุ่ม และการเรียนรู้ในกลุ่ม การรวบรวมข้อมูลได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสัมภาษณ์ หัวหน้ากลุ่มลูกหนี้ สมาชิกกลุ่มลูกหนี้ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการภายในกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้ และการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ไม่มีผลต่อความสามารถชำระหนี้คืนเงินกู้ ทั้งนี้มีเหตุผลสนับสนุนคือ วัตถุประสงค์ของการรวมกันเป็นกลุ่มลูกหนี้เพื่อผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญ และธนาคารไม่ได้ใช้ประโยชน์จากกลุ่มในการทำกิจกรรมอื่นๆ จึงไม่มีการเรียนรู้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในลักษณะกลุ่มกิจกรรม แต่อย่างไรก็ตาม หัวหน้ากลุ่มยังมีบทบาทสำคัญต่อกลุ่มในการกำหนดระเบียบให้สมาชิกต้องชำระหนี้ตรงตามกำหนด

เบญจวรรณ จอมอุค (2541) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และหาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มกับตัวแปรอิสระต่างๆคือ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดที่ดินการเกษตร ทักษะติดต่อกลุ่มรวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิกในการพัฒนากลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มแม่บ้านมีส่วนร่วมในกิจการกลุ่มในเกณฑ์ปานกลาง มีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่มในเกณฑ์มาก โดยมีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจการกลุ่มเมื่อทดสอบด้วยค่าสถิติไคสแควร์ ได้แก่ ตำแหน่งทางสังคมของสมาชิกกลุ่ม ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่มเมื่อทดสอบด้วยค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์สัน ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรม ทักษะติดต่อคณะกรรมการกลุ่ม และความต้องการพวกพ้อง

เอกศักดิ์ เนตรกลิน (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระของเกษตรกรลูกหนี้ของธ.ก.ส. สาขาห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ผู้ให้ข้อมูลการวิจัยคือ เกษตรกรลูกหนี้ ธ.ก.ส. สาขาห้างฉัตร ที่เป็นหนี้ค้างชำระเงินกู้ทุกประเภท ในรอบปีบัญชี 2541 โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple random sampling จำนวน 85 ราย ใช้แบบสอบถามไปสอบถามลูกหนี้แล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่โดยใช้สถิติพรรณนาเพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป ด้านเศรษฐกิจสังคม และด้านอื่นๆ ส่วนการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อปริมาณหนี้ค้างชำระ ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญ (Level of Significance) ไว้ที่ระดับ 0.05 ส่วนการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดอย่างธรรมดาหรือ OLS (Ordinary Least Square) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่ วงเงินกู้ หนี้สินนอกระบบ วัตถุประสงค์การใช้เงินกู้ และปัญหาจากตัวพนักงาน วงเงินกู้มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระในทิศทางเดียวกันคือ ถ้ามีวงเงินกู้เพิ่มขึ้น 1 บาทมีผลทำให้เกษตรกรลูกหนี้เป็นหนี้เงินกู้ค้างชำระเพิ่มขึ้น 0.301 บาท หนี้สินนอกระบบมีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระในทิศทางเดียวกันคือ มีหนี้สินนอกระบบเพิ่มขึ้น 1 บาทมีผลทำให้เกษตรกรลูกหนี้เป็นหนี้เงินกู้ค้างชำระเพิ่มขึ้น 0.262 บาท สำหรับวัตถุประสงค์การใช้เงินกู้นั้น ถ้าใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์จะทำให้เกษตรกรลูกหนี้เป็นหนี้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้พนักงานเองก็เป็นปัญหาที่ทำให้ลูกหนี้เป็นหนี้ค้างชำระเพิ่มขึ้น

ทัศนัย ทรรทรานนท์ (2544) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้การเกษตร โดยทำการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลในการบ่งชี้ลักษณะของเกษตรกรที่สามารถชำระหนี้คืนได้และไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ โดยเก็บตัวอย่างจากเกษตรกรลูกหนี้ธ.ก.ส. สาขาหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน แบ่งเป็นเกษตรกรที่สามารถชำระได้ 100 คน และเกษตรกรที่ไม่สามารถชำระได้ 100 คน โดยใช้เทคนิค Multiple Discriminant Analysis เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ประเมินค่าตัวแปรต่างๆ ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลบ่งชี้ลักษณะของเกษตรกรที่สามารถชำระหนี้คืนได้และไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรม สัดส่วนเงินกู้ที่นำไปบริโภค สถานที่ตั้งฟาร์ม และสัดส่วนผู้มีรายได้ในครัวเรือน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลในการบ่งชี้ลักษณะของเกษตรกรที่สามารถชำระหนี้คืนได้และไม่สามารถชำระหนี้คืนได้โดยผลการทดสอบนั้น ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สิน อัตราส่วนรายได้สุทธิต่อทรัพย์สินสุทธิ ประสบการณ์ การศึกษา สัดส่วนพื้นที่เพาะปลูกจากการเช่า สถานที่ตั้งบ้านเรือน และประเภทการผลิต

วาสนา กันทะรัตน์ (2544) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของลูกหนี้ของธ.ก.ส. สาขาแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ศึกษาเป็นลูกหนี้ที่ค้างชำระจำนวน 907 ราย ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) เก็บตัวอย่างจำนวน 100 ราย โดยใช้แบบสอบถามไปสัมภาษณ์ลูกหนี้แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ลูกหนี้ธ.ก.ส.ที่เป็นหนี้ค้างชำระ ส่วนใหญ่มีสถานะทางครอบครัวที่สมรสแล้ว และอยู่ร่วมกัน มีสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน ลักษณะการถือครองที่ดินส่วนใหญ่มีเอกสารสิทธิ์เป็นของตนเอง สาเหตุหลักที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้เนื่องมาจากการใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ และพบว่ามีเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่นนอกจากธ.ก.ส. ในการศึกษาหาความสัมพันธ์พบว่า การค้างชำระหนี้เงินกู้นั้นมีความสัมพันธ์กับอาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีรายได้ รายได้ และหลักประกันเงินกู้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved